

Memo

Afdeling

Wijken en Kernen

Behandeld door

Irene Huisman

Direct nummer

0346-254182

E-mail

irene.huisman@stichtsevecht.nl

Toelichting dorpsvisie Tienhoven-Oud Maarsseveen, Maarsseveen-Molenpolder en Bethunepolder

Datum

18 augustus 2015

Aan

Gemeenteraad

Op 26 mei jl. is de dorpsvisie van Tienhoven-Oud Maarsseveen, Maarsseveen-Molenpolder en Bethunepolder besproken in de commissie fysiek domein. De commissie heeft aangegeven dat de dorpsvisie nog niet rijp is voor besluitvorming door de raad met als reden dat zij moeite heeft met het vaststellen van de uitgangspunten en beleidskaders omdat in de visie tegenstrijdigheden voorkomen.

In overleg met de visiegroep¹ en wethouders Jaap Verkroost en Jacqueline Koops, is besloten om deze memo toe te voegen aan de dorpsvisie met een nadere toelichting en uitwerking. De visie zelf is ongewijzigd. De keuze hiervoor is dat de visie in coproductie met de visiegroep is opgesteld en vertegenwoordigt wat bewoners graag willen behouden, wat zij koesteren en wat zij willen laten groeien en de daarbij horende wensen en zorgen. Deze wensen en zorgen hebben geleid tot de zes opgestelde visiepunten. Deze geven de prioriteiten aan van de bewoners in het gebied voor de toekomst.

Aanpassingen aan de visie zou geen recht doen aan het participatieve proces waarop de visie in een traject van ruim een jaar tot stand is gekomen. In de visie zijn de bewoners vrij geweest om al hun wensen en zorgen te uiten, ongeacht of zij passen binnen de gemeentelijke beleidskaders en heeft er nog geen weging plaatsgevonden met andere aanwezige belangen of functies, zoals recreatie, evenementen en bedrijvigheid.

De visiegroep benadrukt dat deze dorpsvisie zeer zorgvuldig tot stand is gekomen. Zorgvuldigheid in deze betekent een uitvoerige enquête onder de dorpsbewoners en een drukbezochte discussieavond met meer dan 100 bewoners, over de thema's die uit deze enquête naar voren kwamen. Het ongekend hoge aantal van 35% van de bewoners heeft de enquête ingevuld en ingeleverd. Dit betekent een hoge mate van betrokkenheid van de dorpsbewoners in het wel en wee van hun omgeving. Dit zorgt ook voor een duidelijk beeld over wat zij als visie hebben op hun eigen leefomgeving. Uiteraard is het geval dat binnen een groep mensen er verschillend tegen een zelfde omgeving aan kan worden gekeken. Zoveel mensen, zoveel meningen. (Zie ook 4.4. van de gemeentelijke beleidsnota Burgerparticipatie - "*Begrip voor elkaars standpunten, hoe verschillend die ook mogen zijn*").

In dit geval waren er wel verschillen, maar geen extreme uitersten. Naar het idee van de visiegroep zijn de gemene delers goed verwoord in de gezamenlijk opgestelde dorpsvisie. De visiegroep benadrukt dat de bewoners het over een groot aantal onderwerpen in grote getalen zeer eens zijn. De uitkomsten van de enquête worden bovendien ondersteund door de resultaten van eerdere enquêtes voor onder andere het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan en de Afvalvisie. Tevens

¹ De visiegroep bestaat uit vertegenwoordigers van de drie bewonersverenigingen van Tienhoven-Oud Maarsseveen, Maarsseveen-Molenpolder en de Bethunepolder.

ook door enquêtes die eerder onder de bewoners van Maarsseveen-Molenpolder zijn gehouden over onder andere het Evenementenbeleid en het Bestemmingplan Herenweg-Gageldijk.

Deze dorpsvisie past volledig in de nieuwe stijl van burgerparticipatie, zoals beschreven in de beleidsnota: "Een andere manier van samenwerken. Burgerparticipatie, nu en in de toekomst" en de doelstellingen van het gebiedsgericht werken, zoals verwoord in de kadernota Gebiedsgericht Werken.

De gemeentelijke ambitie op het gebied van burgerparticipatie is om structureel samen te werken met inwoners, om gemeentelijk beleid beter te maken en om de zelfredzaamheid en de eigen kracht/kennis van inwoners beter te benutten.

En vanuit de doelstellingen van het gebiedsgericht werken willen we dat het gemeentelijk beleid recht doet aan de eigenheid en identiteit van de dorpen en wijken en aansluit bij de prioriteiten die de bewoners stellen in en aan hun leefomgeving. Daarnaast stimuleren we de eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht, creativiteit en betrokkenheid van (georganiseerde) inwoners. En nemen we de inbreng van bewoners serieus en voelen bewoners zich gehoord.

In dit geval is de input van de bewoners gevraagd, hebben zij structureel meegedacht, meegeschreven en hun visie gegeven. Het zou afbreuk doen aan de participatiebeginselen en de doelstellingen van het gebiedsgericht werken wanneer de visie door derden zou worden afgezwakt, aangepast of in het algemeen niet serieus zou worden genomen.

Samenvattend lijkt het reëel dat de dorpsvisie, die 1 op 1 een vertaling is van wat de bewoners voor ogen hebben, als een van de basisstukken dient voor de uitvoeringsplannen van de kernen waar het over gaat. Tegenstellingen tussen wat de gemeente kan en wil, die de dorpsbewoners en andere belanghebbenden voor ogen hebben, zullen er altijd zijn, zo ook in deze kernen. Het is enkel positief om deze te kennen, opdat bij elke beslissing er rekening meegehouden kan worden. Waar mogelijk wordt gezocht naar wegen waar rekening gehouden kan worden met de verschillen en staat het zoeken naar een goed evenwicht bij de nadere uitwerking in de uitvoeringsplannen van de visie voorop.

Status visie

Wanneer de dorpsvisie wordt vastgesteld door de raad betekent dit:

- dat de visie als een van de basisstukken dient naast andere (beleids)documenten die worden betrokken bij de uitwerking van het uitvoeringsplan;
- dat de gemeente dit stuk (aantoonbaar) betreft bij plan- of beleidsvorming die gaat over dit gebied;
- dat de visie van de bewoners niet altijd één op één hoeft te worden overgenomen;
- dat de visiepunten wel altijd meewegen bij het maken van een uiteindelijke keuze bij de plan- of beleidsvorming en bij het maken van een belangenafweging;
- dat de bewoners(verenigingen) hierbij actief worden betrokken;
- dat er nog geen belangenafweging heeft plaatsgevonden tussen andere belanghebbenden of functies, zoals natuur- en landschap, recreatie, evenementen en bedrijvigheid.

Nadere uitwerkingsrichting visiepunten

Wanneer de dorpsvisie is vastgesteld, wordt samen met de visiegroep en bewoners het uitvoeringsplan uitgewerkt. In het najaar wordt een bewonersavond georganiseerd om gezamenlijk de uitwerkingsrichtingen en de prioritering te bepalen. Vooruitlopend op dit uitvoeringsplan wordt hieronder alvast per visiepunt richting gegeven aan de uitvoering. In de dorpsvisie hebben de bewoners reeds suggesties gedaan voor de uitvoering.

1. Behouden en versterken van de dorpskwaliteit

De kracht van het gebied zit hem in de kleinschaligheid, de landelijkheid, het dorpskarakter, de rust, de stilte, de ligging in de natuur en toch wonen in de buurt van de stad. Voor de toekomst van het hele gebied is het essentieel om deze waarden te behouden.

Uitwerkingsrichting

De zorgen die bewoners hebben gaan met name over de grootschalige evenementen die geluids- en verkeersoverlast veroorzaken en plaatsvinden rondom de Maarsseveense Plassen, in de gemeente Utrecht en omgeving en die volgens hen niet passen in een stiltegebied. Bewoners willen in grote getale zeer graag dat deze evenementen zo veel als mogelijk worden ingeperkt. Zij geven daarvoor in de plaats de voorkeur aan (kleinschalige) activiteiten die passen bij de kleinschaligheid, de stilte en de natuur in het gebied. Ook wil een zeer grote meerderheid van de bewoners (bijna 90%) geen uitbreiding van de bedrijven die ten koste gaat van het dorpse karakter en de rust in het gebied.

2. Behouden vitaliteit

Voor het behoud van de vitaliteit is het belangrijk om het huidige voorzieningenniveau, met name de basisschool en het gezondheidscentrum, op peil te houden en uit te breiden met bijvoorbeeld winkels voor de dagelijkse behoeften, fiets- en wandelpaden, voorzieningen en activiteiten voor jongeren. Daarnaast spelen een aantal ontwikkelingen: de individualisering neemt toe, het aantal eenpersoonshuishoudens is groeiende, de vergrijzing neemt toe en jongeren trekken naar de stad. Om in te spelen op deze ontwikkelingen en het gebied vitaal en levendig te houden en aantrekkelijk te maken voor jonge gezinnen moet meer aandacht komen voor levensloopbestendige woningen, seniorenhuisvesting, woonservice (zorg voor de ouderen), betaalbare woningen voor jongeren en woningen voor eenpersoonshuishoudens. Er is een spanningsveld tussen uitbreiding van het woningbestand om in te spelen op de geschetste ontwikkelingen en handhaven van de kleinschaligheid waardoor veel bewoners uitbreiding van het aantal woningen niet wenselijk vinden.

Uitwerkingsrichting

Het overgrote merendeel van de bewoners heeft aangegeven uitbreiding van het woningbestand niet wenselijk te vinden. Met dit gegeven willen zij wel verkennen wat de mogelijkheden zijn om op (zeer) beperkte schaal woningen te realiseren voor jonge gezinnen, levensloopbestendige woningen en seniorenhuisvesting. Hierbij wel meenemen dat de grote meerderheid van de bewoners grote waarde hecht aan de zichtlijnen, doorkijkjes en het groene karakter van de kern. Concrete mogelijkheden zouden kunnen liggen in de ruimte voor ruimte regeling of (zeer) beperkt bouwen binnen rode contouren.

In de komende jaren is het aanbieden van voorzieningen en activiteiten voor jongeren wenselijk. Samen met de jongeren zal in kaart gebracht worden wat hun wensen zijn en wat zij zelf of andere organisaties kunnen bijdragen.

3. Behouden en versterken van de sociale samenhang

Op dit moment is de sociale samenhang en saamhorigheid van de bewoners groot en draagt bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van het gebied. Er vindt een groot scala aan sociale activiteiten plaats die worden georganiseerd en ondersteund door vrijwilligers. Met het gegeven dat de bevolking vergrijst, de individualisering toeneemt en de toenemende hulpvraag, is het streven de sociale samenhang te behouden en liever nog te versterken. Daarbij is het van belang dat er voldoende accommodaties zijn om sociale activiteiten te laten plaatsvinden. In Maarsseveen-Molenpolder en de Bethunepolder wordt voor deze activiteiten een ontmoetingsruimte/dorpshuis gemist. Dorpshuis de Veenkluit in Tienhoven is wat verouderd en is niet voor alle activiteiten geschikt door zijn indeling.

Uitwerkingsrichting

Naast dorpshuis de Veenkluit zijn er ook andere ontmoetingsplekken in Tienhoven, zoals de cafés 't Olde Regthuys en het Kikkertje en museum Vredegoed. In Maarsseveen-Molenpolder en de Bethunepolder wordt een plek gemist waar men elkaar spontaan kan ontmoeten. Er zijn locaties in het gebied die wellicht beter benut kunnen worden zoals bijvoorbeeld het C-Fordt. Voor de leefbaarheid is het van belang om ontmoetingen tussen bewoners goed te faciliteren. Samen met de bewoners zal worden onderzocht wat de mogelijkheden zijn en welke aansluiten bij hun wensen.

4. Veilig en ontspannen leven

Ontspannen leven kan wanneer de bewoners zich veilig voelen in hun omgeving en betekent ook dat jong en oud op een prettige en veilige manier over straat kunnen gaan om bijvoorbeeld boodschappen te doen, naar school te fietsen, naar sportvereniging te gaan en hun huis met een gerust hart achter kunnen laten. Dit vraagt om onder andere: veilig verkeer, inbraakpreventie, nabuurschap en onderling contact.

Over de (verkeers-)veiligheid zijn in de enquête een aantal zorgen geuit en zijn verbeteringsuggesties gedaan, meestal gekoppeld aan concrete plekken. Het gaat vooral over onvoldoende straatverlichting, te hard rijden, gevaarlijke verkeerssituaties voor fietsers en voetgangers door het ontbreken van trottoirs, parkeren op de weg, parkeerproblemen, sluipverkeer en inbraakpogingen. De (verkeers-)veiligheid is een belangrijke zorg voor de bewoners.

Uitwerkingsrichting

In de verkeersvisie zijn de belangrijkste verkeersknelpunten in beeld gebracht ten aanzien van de verkeersveiligheid. Deze knelpunten worden in samenspraak met de bewonersverenigingen door de gemeente onderzocht en daar waar mogelijk aangepakt.

5. Bereikbare kernen

Hoe leuk het wonen in een dorp ook is, te geïsoleerd liggen ten opzichte van grotere en noodzakelijke voorzieningen vermindert het prettige wonen. Gemakkelijk en veilig het dorp kunnen bereiken is voor iedereen een randvoorwaarde om het dorp en haar inwoners te behouden. Het vraagt om goede ontsluitingswegen en bewegwijzering voor mensen van buiten het dorp en goed openbaar vervoer.

De bewoners vinden dat de bereikbaarheid per auto of fiets over het algemeen goed is, behalve tijdens de zomerse dagen wanneer wordt gerecreëerd bij de Strook, 's winters als wordt geschaatst op de plassen en wanneer evenementen plaatsvinden bij de Maarsseveense Plassen. De bereikbaarheid vooral tijdens deze dagen is een belangrijk punt van de bewoners waar aandacht voor wordt gevraagd.

Het aantal bewoners dat gebruik maakt van het openbaar vervoer is gering. De belangrijkste redenen hiervoor zijn het ontbreken van (frequent) openbaar vervoer in Maarsseveen-Molenpolder. Daarnaast zijn in Tienhoven en de Bethunepolder de frequentie van het openbaar vervoer en de bestemmingen te beperkt.

Uitwerkingsrichting

Samen met de bewoners in kaart brengen welke behoefte er is en welke mogelijkheden er zijn om het gebied beter bereikbaar te maken.

Door de gemeente wordt op hoog zomerse en winterse dagen een verkeersregime ingeschakeld, wat betekent dat eenrichtingsverkeer wordt ingesteld in het gebied en verkeersregelaars worden ingezet ter bevordering van de doorstroming. Dit heeft niet altijd het gewenste effect. Gezamenlijk met de bewoners dient dit vraagstuk nog eens goed worden bekeken.

6. Aandacht voor duurzaamheid

Een van de trends in de huidige samenleving is dat in toenemende mate wordt gestreefd naar duurzame en vitale vormen die oplossingen bieden voor o.a. hergebruik van afval, energiebesparing, gezonde voeding en levenswijze, groene omgeving, verminderen verontreiniging, verminderen verkeersintensiteit, bevorderen schone energie.

Om het gescheiden aanbieden van afval voor bewoners optimaal te ondersteunen vragen zij om: een hogere ophaalfrequentie van GFT-afval, want bewoners hebben gemiddeld grote percelen met veel tuinafval. Daarnaast vragen zij om papierafvalcontainers en plasticcontainers. Bij aanbieden van plastic aan straatkant worden de zakken aangevreten door beesten of waaien weg.

Uitwerkingsrichting

De wensen van de bewoners zoals verwoord in de visie worden meegenomen in het nieuwe afvalbeleid dat momenteel wordt opgesteld.